‘Na een zonnige dag vinden we meer dan 300 lege ampullen.’ De directeur van recreatiedomein De Ster twijfelt niet: ‘Lachgas is een heuse plaag.’

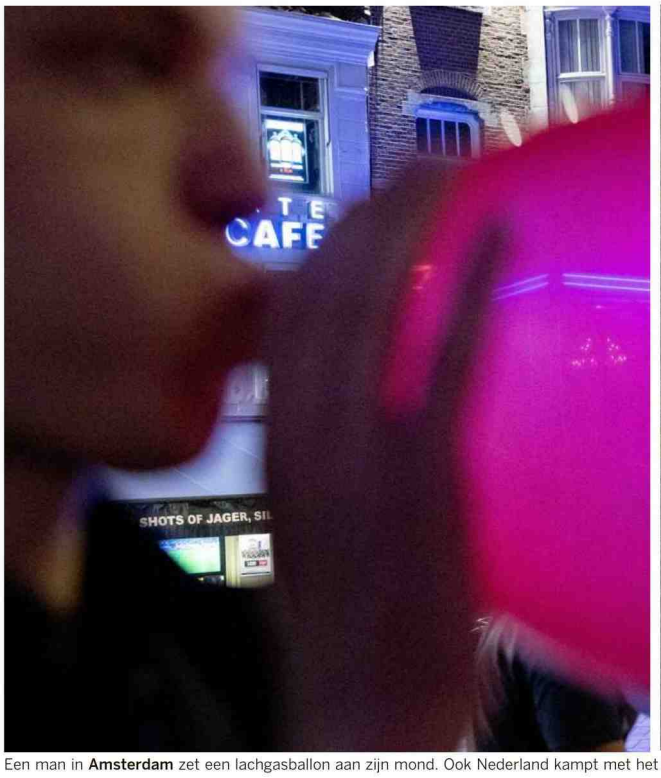

Een man in **Amsterdam** zet een lachgasballon aan zijn mond. Ook Nederland kampt met het fenomeen, met **lege ampullen** op de trottoirs tot gevolg. © hh, belga

Lachgas is gevaarlijke rage

BRUSSEL | ‘Jongeren nemen de flesjes, die dienen om slagroom op te spuiten, mee op het strand en inhaleren het gas’, zegt Pieter Debaets, directeur van recreatiedomein De Ster in Sint-Niklaas, die van een ‘lachgasrage’ spreekt. ‘Het brengt hen in een roes. Na een zonnige dag vinden we makkelijk meer dan 300 geleegde flesjes terug op het domein. Het is een heuse plaag.’

‘Het loopt helemaal uit de hand. Drie jaar geleden vonden we het eerste ampulletje. Sindsdien gaat het crescendo. Het nieuwe van dit jaar is het enorme aantal maar ook het feit dat grote “literflessen” hun intrede doen, die in groep worden gebruikt.’

‘De regering zou de verkoop van lachgas aan banden moeten leggen’, vindt Debaets. Vandaag is lachgas vrij te koop, op het internet. Vijftig ampullen kosten 18 euro.

De Ster is niet de enige plek die kampt met het probleem. Vorige week werd een negentienjarige chauffeur betrapt door de politie van Mechelen-Willebroek: de man had niet alleen dertien flessen lachgas bij zich, hij zat ook achter het stuur terwijl hij het gas inhaleerde. Mechels burgemeester Bart Somers (Open VLD) liet inmiddels de politieverordening uitbreiden met een verbod op het verhandelen en gebruiken van lachgas: er staat een GAS-boete op tot 350 euro.

Twee weken geleden nam ook Ninove maatregelen tegen het gebruik van aansteker- en lachgas. Verschillende handelaars ondertekenden een charter om de producten niet langer aan minderjarigen te verkopen en ze ook veilig achter de kassa te plaatsen.

Lachgas brengt de gebruiker in een roes en kan dus tot gevaarlijke situaties leiden in het verkeer. Zowel bij een verkeersongeval in juni op de E19 als begin juli in Kortessem, waarbij respectievelijk drie zwaargewonden en vijf doden vielen, werd in de wagen lachgas aangetroffen. Het parket kon weliswaar niet bevestigen dat het lachgas een rol speelde in de dramatische gebeurtenissen.

Lachgaswinkel

Lachgas veroorzaakt behalve een vluchtige roes ook coördinatiestoornissen, een tragere reactiesnelheid en hallucinaties. Toxicoloog Jan Tytgat waarschuwde eerder al in de kranten van Mediahuis dat bij gebruik een zuurstoftekort in de hersenen kan optreden. Het kan ook tot vrieswonden in de mondholte leiden en op lange termijn zelfs het zenuwstelsel beschadigen.

> **‘De capsules kunnen schadelijk zijn, vooral als zeer jonge en onervaren jongeren ermee experimenteren’**
>
> **MARIJS GEIRNAERT**
> Vlaams expertisecentrum Alcohol- en andere Drugs

Ook Nederland worstelt met het fenomeen. Onder meer Utrecht verbood het bezit en gebruik al. Bij het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC) komen almaar meer meldingen binnen van gezondheidsklachten na het gebruik van lachgas, meldde de Nederlandse publieke omroep NOS. Heel vorig jaar waren het er 54, maar alleen in de eerste helft van dit jaar ligt het aantal meldingen op 67. In heel 2015 waren er nog maar 13 meldingen.

Bij het Belgisch Antigifcentrum ontvangen ze tot dusver veel minder meldingen. ‘We krijgen minder dan tien meldingen per jaar en dit is de jongste tijd niet toegenomen’, laat dokter Geert Verstegen weten. ‘Spoedartsen van grote ziekenhuizen melden ons wel dat ze af en toe dergelijke patiënten binnenkrijgen.’

In Venray (Nederlands Limburg) is inmiddels de eerste lachgaswinkel geopend. Klanten kunnen er ballonnen met lachgas kopen en ter plaatse gebruiken. De gemeente is niet blij met het initiatief, meldt de NOS, maar kan het naar eigen zeggen niet tegenhouden.

‘De capsules kunnen schadelijk zijn, vooral als zeer jonge en onervaren jongeren ermee experimenteren’, zegt Marijs Geirnaert van het Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD). ‘Zeker omdat er explosiegevaar is. Als iemand in de buurt een sigaret aansteekt, kunnen serieuze brandwonden ontstaan.’

Kleine groep

Toch is lachgas geen prioriteit voor het VAD. ‘Omdat het maar om een heel kleine groep gebruikers gaat. De voorbije twintig jaar evolueert het fenomeen vrij stabiel: het komt op en gaat weer weg. Beleven we een piek, dan is die goed zichtbaar omdat men de lege cartouches in de publieke ruimte vindt. We zijn daarom terughoudend om over een hype te spreken: we hebben nagevraagd of dit bijvoorbeeld in het uitgaansleven een fenomeen is, maar stelden vast dat dit slechts heel af en toe het geval is. Het zijn vooral jongeren die experimenteren met een legaal te verkrijgen product.’

VAD maakte wel een fiche voor leerkrachten en lokale besturen met tips wat je moet doen als je ermee geconfronteerd wordt. ‘Want het kan overlast veroorzaken’, beseft Geirnaert.

Nathalie Debast van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) kent de problematiek, maar heeft geen weet van een verenigde aanpak. ‘Het is meer en meer een probleem waar zowel gemeenten als afvalintercommunales mee worstelen’, vat ze samen. Al relativeert de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (Ovam) dat laatste. ‘We hebben geen gegevens over de inzameling van deze specifieke en zeer kleine afvalstroom’, laat woordvoerder Frank Van Swalm weten. ‘De capsules mogen namelijk gewoon bij het PMD-afval.’

(vsa, cds, bf)

gopress
Innovating Digital Content

De Standaard/West-Vlaanderen 06/08/2019, bladzijden 6 & 7
All rights reserved. Gebruik and reproductie enkel mits toelating van de uitgever
via De Standaard/West-Vlaanderen